

TÁJÉKOZTATÓ

a 2016. évben hatályos, mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezelését szolgáló rendszer agrárkár-enyhítés főbb jellemzőiről

- **Jogszabályi háttér**

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk. tv.), továbbá a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet (a továbbiakban: vhr.) teremti meg az **agrárkár-enyhítési rendszer** jogszabályi alapját. Az Mkk. tv. II. fejezetének 1. és 2. alcímében szabályozott agrárkár-enyhítési rendszer a korábban nemzeti agrárkár-enyhítési rendszer néven ismert intézkedés továbbfejlesztett változatának minősül.

- **Az agrárkár-enyhítési rendszer jellemzői**

Az **agrárkár-enyhítési rendszer**ben kezelt elemi károk köre tágult: **téli fagy, tavaszi fagy, őszi fagy, aszály, mezőgazdasági árvíz, belvíz, felhőszakadás, vihar és a jégeső** okozta károk is kockázati tényezők. Az agrárkár-enyhítési rendszer kizárólag **a termelők megalapozott kárait ellentételezi**, ezért az agrárkár-enyhítési rendszerben a termelő akkor jogosult kárenyhítő juttatásra (támogatásra), ha az üzemi szinten elszenvedett mezőgazdasági kár következtében a **hozamcsökkenés** (a kipusztult növényállomány) meghaladta a **30%-ot**, míg a **hozamérték-csökkenés** (a károsodás miatti bevételkiesés) meghaladta a **15%-os** mértéket – az elmúlt 5 év termeléséből a legmagasabb és legalacsonyabb hozamot tartalmazó 2 év elhagyásával képzett – három éves átlaghoz viszonyítva.

Az agrárkár-enyhítési rendszernek **kötelezően tagja** az a termelő, aki egységes kérelmet nyújt be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (MVH), és az egységes kérelemben feltüntetett, használt termőföldterület nagysága meghaladja

- **ültetvényeknél az 1 hektárt,**
- **szántóföldi zöldségtermelésnél az 5 hektárt,**
- **egyéb szántóföldi művelési ágban a 10 hektárt.**

A fenti területméretnél **kisebb** földterületen gazdálkodó termelő **önkéntesen**, az egységes kérelemben megtett külön nyilatkozattal – 3 év folyamatos tagságot vállalva – csatlakozhat az agrárkár-enyhítési rendszerhez.

Az agrárkár-enyhítési rendszerben tag mezőgazdasági termelő **kárenyhítési hozzájárulást fizet és kárenyhítő juttatásra szerezhet jogosultságot**. A befizetett termelői kárenyhítési hozzájárulást az állam legalább ugyanakkora összeggel egészíti ki.

A tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettség összegének megállapítására az egységes kérelemre vonatkozó „szankciós benyújtási időszak” utolsó napján, tehát **az idei évben 2016. június 17. napján** aktuális bejelentett területadatok alapján kerül sor. Ezt követően nincs lehetőség a tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás összegének módosítására, még az egységes kérelem módosítása, vagy részleges visszavonása esetén sem.

- **Az éves kárenyhítési hozzájárulás mértéke:**

- ültetvényművelésre szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
- szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
- egyéb szántóföldi kultúrák termesztésére szolgáló terület esetén 1000 Ft/ha.

A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettségéről az **MVH július 22-éig** határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt, aki a hozzájárulást **szeptember 15-ig köteles maradéktalanul megfizetni**. Továbbra is fontos, hogy **ez a határidő nem a banki átutalási megbízás megadásának vagy az átutalásnak az időpontjára vonatkozik, hanem a megfizetett összeg MVH-hoz történő beérkezésére**. Az átutalást ezért célszerű legkésőbb a határidőt megelőző munkanapon elindítani. A **kárenyhítési hozzájárulás** befizetésének elmaradása vagy a határidőn túli befizetés a kárenyhítő juttatás igénybevételére vonatkozó jogosultság elvesztését eredményezi!

Az adott kárenyhítési évben bekövetkezett **mezőgazdasági káresemények bejelentésére 15 nap** áll a mezőgazdasági termelő rendelkezésére. A 2016. áprilisában bekövetkezett káresemények bejelentésére vonatkozóan az FM meghosszabbította a bejelentési határidőt, amely alapján az április elsejét követően bekövetkezett káresemények bejelentésére a 15 napos határidőn túl, legkésőbb május 23-ig volt lehetőség. Ezen határidők elmulasztása esetén, illetve a kárbejelentésre agrárkár-megállapító szerv által hozott pozitív döntés hiányában a kárenyhítő juttatás iránti kérelem elutasításra kerül. A kárbejelentést az MVH által erre a célra rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen lehet megtenni, amelyet a kárt szenvedett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága bírálja el.

A **kárenyhítő juttatás iránti igényét** a mezőgazdasági termelő **tárgyév november 30-ig** nyújthatja be az MVH által erre a célra rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen, amelyet szakmailag a **területileg illetékes megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága (agrárkár-megállapító szerv)** bírál el.

Fontos, hogy az egyébként járó kárenyhítő juttatás teljes összegére azon termelő lesz jogosult, aki az **üzemi szintű referencia hozamértéknek legalább felére és az adott növénykultúrára jellemző** mezőgazdasági káreseményre kiterjedő mezőgazdasági biztosítási szerződéssel rendelkezik. Ezt a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer II. pillére szerinti, díjtámogatott mezőgazdasági biztosítással is teljesítheti a termelő. Ennek hiányában az uniós szabályok alapján az egyébként járó kárenyhítő juttatás felére jogosult a termelő.

- **Kifizetés**

Az MVH a tárgyévet követő év március 31-éig határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt a kárenyhítő juttatás iránti igénye kielégítésének mértékéről és teljesíti a kifizetéseket.

Újdonságok a 2016. kárenyhítési évtől

A 2016. kárenyhítési évtől kezdődően a termelőnek az egységes kérelemben nyilatkoznia kell az ültetvények termőképességéről, ami jelenleg a tárgyévi kockázatviseléssel érintett ültetvények meghatározásához nyújt segítséget, később pedig a referencia-időszakbeli hozam adatok meghatározásához. A termőképesség megadása a területre vonatkozó adatok megadásánál van lehetőség.

Amennyiben az ültetvény nem minősül termő ültetvénynek, úgy ezt a termelő a választó lista „nem” opció beállításával tudja rögzíteni. A nem termőképes ültetvényeket a termő ültetvényektől elkülönítve, külön parcellában kell megadni.